

KLJUČNE INFORMACIJE ZA PROIZVOĐAČE

S obzirom na interes koji potrošači pokazuju za sigurnost hrane, kao i za humano i **etičko postupanje sa životinjama** tokom proizvodnog procesa, **dobrobit životinja** je u EU prepoznata kao jedan od značajnih ekonomskih faktora. U cilju zaštite svog tržišta kao i održavanja jednakih standarda za sve proizvođače koji djeluju unutar EU tržišta, EU zahtijeva da sve treće zemlje koje žele izvoziti u EU transponiraju **Regulativu Br. 1099/2009** a koja se odnosi na zaštitu životinja pri klanju.

Izvoz mesnih prerađevina u EU će se vršiti preko BIPova koji će BiH omogućiti pristup tržištu sa više od 500 miliona

potrošača, kao i priliku da se sektor proizvodnje mesa dodatno razvije. Na ovim kontrolnim tačkama će se vršiti provjera poštivanja pravila iz Regulative, a koja se tiču metoda omamljivanja i prateće opreme, prisustva službenika za dobrobit životinja u svakoj klaonici, kao i zdravstveni certifikat koji je potrebno priložiti. U 2009. godini BiH je usvojila **Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja**, i time

Službenik za dobrobit životinja koordinira i osigurava implementaciju procedura dobrobiti životinja u klaonicama. On/ona radi kao uposlenik kompanije, i pruža uputstva ostalim uposlenicima. Svaka klaonica bi trebala imati minimalno jednog certificiranog službenika za dobrobit životinja od 1. januara 2013.

je djelimično harmonizirala BiH zakonodavstvo sa EU legislativom.

Problem? 1. jula 2013. godine, Hrvatska, jedan od najvažnijih trgovinskih partnera BiH, će se pridružiti EU. Ovo predstavlja ozbiljan izazov za izvoz proizvoda životinjskog porijekla iz BiH i potencijalni **gubitak 30 miliona Eura**.

Zašto? BiH nije uspjela da usvoji i implementira EU higijenske, laboratorijske i standarde u vezi kontrole bolesti, kao i pravila o dobrobiti životinja koja su neophodna za nastavak izvoza u Hrvatsku i ostatak EU.

U bh. privatnom sektoru, međunarodni sanitarni i proizvodni standardi su prioritetni u odnosu na jednako važan bh. državni zakon o dobrobiti životinja. BiH proizvođači mesa zanemaruju pitanje dobrobiti životinja. Postoji **nerazumijevanje koncepta dobrobiti životinja** i nije prepoznata važnost ovog pitanja. Stoga, regulativa o dobrobiti životinja vezana za klaonice, a koja mora biti ispoštovana da bi se nastavio izvoz, nije implementirana: **ne postoje službenici za dobrobit životinja u klaonicama**, i ne postoji monitoring sistem za dobrobit životinja. Odnosi između proizvođača i inspektora koji bi trebali provjeravati poštivanje standarda državnog zakonodavstva od strane kompanija, često su **ispod profesionalnog nivoa** i dovode do sukoba interesa.

Rješenje? Pitanje izvoza proizvoda životinjskog porijekla u Hrvatsku jednim dijelom ovisi o državi. Ali, proizvođači bi trebali da urade svoj dio zadaće i da se pripreme za EU regulativu o dobrobiti životinja koja uskoro stupa na snagu.

1) **Educirajte** se o beneficijama koncepta dobrobiti životinja na zdravlje, konkurentnost i profit, kao i na odgovornosti koje proističu iz propisa o dobrobiti životinja, te ispunite ove standarde uz pomoć treninga i suradnje sa BiH i međunarodnim institucijama.

2) **Investirajte** novac u **trening i zapošljavanje** službenika za dobrobit životinja, posebno onih koji imaju znanje o regulativama i zahtjevima EU.

3) Zajedno sa ostalim proizvođačima **izvršite pritisak** na Ured za veterinarstvo kroz udruženje proizvođača da bi se intenzivnije i brže implementirale sve aktivnosti Mape puta s ciljem nastavka izvoza u Hrvatsku i što hitnijeg pozicioniranja na tržište EU.

Potrošači bi trebali predstavljati osnovni razlog da proizvođači promijene svoj pristup. Istraživanje Populari centra pokazuje da je BiH potrošačima stalo do kvalitete hrane koju jedu. Značajan broj lokalnih mesnica je potvrdilo da potrošači pitaju o porijeklu i kvaliteti mesa koje kupuju. Dobrobit životinja bi trebala predstavljati jedan od prioriteta BiH proizvođača – ako ni zbog čega drugog, onda zbog profita.